

**KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

ZATWIERDZAM

**KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
[Signature]
.....
nadbr. Andrzej **BARTKOWIAK**

**PROGRAM
SZKOLENIA DOSKONALĄCEGO
Z RATOWNICTWA WYSOKOŚCIOWEGO
REALIZOWANEGO PRZEZ KSRG
W ZAKRESIE PODSTAWOWYM**

Warszawa, *9.04.* 2021 r.

Opracowanie merytoryczne:

- asp. Adam Korzeniowski – KM PSP Kraków
- asp. Michał Konarski – KW PSP Katowice
- mł. asp. Paweł Kasprzak – KP PSP Brzeg
- mł. asp. Marcin Kruk – KM PSP Warszawa
- st. asp. w st. spocz. Janusz Rutka
- st. ogn. w st. spocz. Kazimierz Strójkę

Konsultacje merytoryczne:

- Instruktorzy i starsi instruktorzy ratownictwa wysokościowego KSRG

Konsultacje metodyczne:

- mgr Magdalena Stajszczak – KG PSP
- mł. bryg. Paweł Brunecki – KG PSP

Niniejszy program powstał na podstawie ewaluacji „Programu szkolenia z ratownictwa wysokościowego realizowanego przez kserg w zakresie podstawowym” zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w dniu 23 stycznia 2015 r. i zastępuje wyżej wymieniony program.

Spis treści

I.	ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE	4
1.	Cel szkolenia	4
2.	Sylwetka absolwenta	4
3.	Warunki przyjęcia na szkolenie	4
II.	REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO	5
1.	Organizacja szkolenia.....	5
2.	Zalecenia i wskazówki metodyczne	6
3.	Plan nauczania	8
III.	TREŚCI KSZTAŁCENIA.....	9
1.	Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w kserg. Zakres działań podstawowych i obowiązujące przepisy w tym zakresie. Taktyka działań na wysokości w zakresie podstawowym – 2T	9
2.	Sprzęt pożarniczy i środki techniczne do ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym – 1T, 1P.....	10
3.	Węzły i stanowiska w ratownictwie wysokościowym – 1T, 2P	11
4.	Techniki dotarcia do miejsca zdarzenia/poszkodowanego oraz asekuracja i autoasekuracja podczas działań na wysokości. Zjazd w sytuacji awaryjnej w technice jednej liny – 1T, 6P	12
5.	Techniki ratownicze i ewakuacyjne – 1T, 9P	13
IV.	LITERATURA	14
V.	ZAŁĄCZNIKI.....	15

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Cel szkolenia

Celem szkolenia jest przygotowanie słuchacza do wykonywania zadań ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym, określonym „Zasadami organizacji ratownictwa wysokościowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym”.

2. Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu szkolenia słuchacz powinien:

- a) w sferze poznawczej:
 - omawiać zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania działań na wysokości,
 - omawiać budowę i zasady działania sprzętu ratownictwa wysokościowego obowiązującego dla zakresu podstawowego,
 - omawiać zasady prawidłowego doboru i użycia sprzętu,
 - omawiać zasady konserwacji sprzętu,
 - omawiać sposoby i zasady dotarcia ratownika do poszkodowanego,
 - omawiać sposoby i zasady wyciągania i opuszczania,
- b) w sferze praktycznej, umieć:
 - dobierać i przygotowywać do pracy sprzęt ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym,
 - wiązać węzły,
 - budować stanowiska,
 - prowadzić asekurację i autoasekurację,
 - budować układy do opuszczania i wyciągania,
 - chronić linę przed uszkodzeniem,
 - prowadzić działania ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym,
- c) w sferze motywacyjnej, mieć ukształtowane postawy:
 - odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych,
 - odpowiedzialności za stan techniczny sprzętu.

3. Warunki przyjęcia na szkolenie

Warunkiem przyjęcia na szkolenie jest skierowanie, którego wzór określa załącznik nr 1, potwierdzające określone w skierowaniu wymagania.

II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

1. Organizacja szkolenia

- a. Szkolenie realizowane jest w:
 - szkołach Państwowej Straży Pożarnej,
 - ośrodkach szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.
- b. Zajęcia na szkoleniu mogą prowadzić:
 - osoby, które ukończyły w ramach działalności wspomagającej nadzoru dydaktycznego warsztaty instruktorskie przygotowujące do realizacji przedmiotowego szkolenia,
 - instruktorzy i starsi instruktorzy ratownictwa wysokościowego KSRG.
- c. Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację szkolenia jest kierownik szkolenia. Kierownik musi spełniać wymagania określone w ppkt. b), a do jego zadań należy:
 - wybór kadry dydaktycznej,
 - opracowanie w porozumieniu z kadrą dydaktyczną szczegółowego planu szkolenia,
 - przygotowanie sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć,
 - uzgodnieniem z właścicielami obiektów, zasad wykorzystania obiektu,
 - weryfikacja sprzętu przywiezionego przez uczestników szkolenia,
 - zapewnienie jednego zestawu ratownictwa medycznego R1 z AED do zabezpieczenia medycznego na każdą ćwiczącą grupę podczas zajęć praktycznych,
 - prowadzenie nadzoru nad realizacją programu szkolenia,
 - prowadzenie zajęć podczas szkolenia,
 - przygotowanie dokumentacji szkoleniowej.
- d. Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna trwająca 45 minut. Dopuszcza się łączenie dwóch jednostek lekcyjnych.
- e. Na realizację programu przewidziano **25 godzin dydaktycznych**, w tym:
 - 24 godziny dydaktyczne – teoretyczne i praktyczne zajęcia dydaktyczne,
 - 1 godzina dydaktyczna – podsumowanie szkolenia.
- f. Zaleca się, aby zajęcia dydaktyczne realizowane były w dziennym wymiarze do 10 godzin dydaktycznych, z czego maksymalnie 8 godzin zajęć praktycznych.
- g. W ramach godziny przeznaczonej na podsumowanie szkolenia organizator może przeprowadzić test wiedzy z omówieniem. Test powinien się składać z zadań zamkniętych wielokrotnego wyboru, z jedną prawidłową odpowiedzią. Celem testu jest powtórka i usystematyzowanie wiedzy zdobytej w trakcie szkolenia.
- h. Warunkiem ukończenia szkolenia jest obecność na 100% zajęć przewidzianych programem szkolenia oraz zaliczenie praktycznych elementów szkolenia wskazanych w indywidualnej karcie umiejętności, stanowiącej załącznik nr 2.
- i. Słuchacz, który spełnił wymogi określone w punkcie h. otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 3.

2. Zalecenia i wskazówki metodyczne

- a. Zajęcia teoretyczne powinny być organizowane dla całej grupy słuchaczy.
- b. Zajęcia praktyczne należy przeprowadzać zgodnie z zasadą, że na 1 instruktora powinno przypadać maksymalnie 6 słuchaczy.
- c. Przed szkoleniem kierownik szkolenia ma obowiązek przedstawić słuchaczowi:
 - program i zalecaną literaturę,
 - zasady realizacji programu i zaliczenia szkolenia oraz sposób bieżącej kontroli wyników nauczania.
- d. W rozkładzie zajęć dydaktycznych należy uwzględnić korelację tematyczną.
- e. Do prawidłowej realizacji zajęć praktycznych niezbędne jest wyposażenie instruktora w sprzęt zgodny z wymogami organizacyjnymi szkolenia, odpowiadający minimalnie wyposażeniu indywidualnemu słuchacza.
- f. Do prawidłowej realizacji zajęć praktycznych organizator szkolenia **zobowiązany jest** do zapewnienia sprzętu określonego w załączniku nr 4.
- g. Organizator szkolenia **może dopuścić**, aby słuchacz korzystał podczas szkolenia ze swojego indywidualnego sprzętu (który wykorzystywany jest w macierzystej jednostce). Sprzęt ten musi posiadać dopuszczenie do użytkowania i aktualne badanie/przeгляд.
- h. Ponadto organizator szkolenia zobowiązany jest posiadać na czas szkolenia: samochód wyposażony w drabinę mechaniczną lub podnośnik hydrauliczny z koszem o nośności min. 2-3 osoby, drabinę przystawną 10 m z podporami.
- i. W trakcie szkolenia należy zapewnić warunki do realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych m. in. poprzez:
 - przestrzeganie zasad nauczania,
 - łączenie metod asymilacji wiedzy z metodami samodzielnego dochodzenia do wiedzy.
- j. Prowadzący zajęcia, w trakcie realizacji tematów przewidzianych w planie nauczania powinni zwracać szczególną uwagę na:
 - poprawną terminologię,
 - wykorzystywanie do ćwiczeń tylko sprzętu sprawnego pod względem technicznym,
 - poprawne wykonywanie czynności,
 - kształtowanie pożądanych umiejętności oraz koniecznych nawyków.
- k. W trakcie realizacji szkolenia powinna być dokonywana ocena osiągnięć słuchaczy. Zaleca się stosowanie takich metod kontroli osiągnięć słuchaczy jak pytania ustne czy zadania praktyczne.
- l. Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w pomieszczeniach zapewniających odpowiednie warunki higieny szkolnej oraz wyposażonych zarówno w proste, jak i techniczne środki dydaktyczne.
- m. Zajęcia praktyczne powinny odbywać się, z zapewnieniem niezbędnego sprzętu, w miejscach, które umożliwiają ich sprawną i bezpieczną realizację (wymagane: wspinalnia, kratownica, dach, studnia, drabina lub podnośnik).
- n. Zajęcia praktyczne należy poprzedzić odprawą organizacyjną, którą prowadzi prowadzący zajęcia. Celem odprawy jest zapoznanie słuchaczy z tematyką i celem ćwiczeń oraz omówienie ich przebiegu.
- o. W toku ćwiczeń prowadzący kontroluje poprawność wykonania powierzonych zadań, a w razie zauważenia nieprawidłowości, na bieżąco koryguje błędy

w ramach instruktażu indywidualnego bądź grupowego.

- p. W instruktażu końcowym (po zakończeniu zajęć praktycznych) prowadzący powinien podsumować zajęcia, przeanalizować najczęściej popełniane błędy, wskazać ich źródło oraz sposób prawidłowego wykonania czynności.
- q. Przykładowy plan organizacji zajęć praktycznych zawiera załącznik nr 5.
- r. Szczegółowe zalecenia dotyczące realizacji treści kształcenia zawarte są w uwagach przy poszczególnych tematach.

3. Plan nauczania

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w kserg. Zakres działań podstawowych i obowiązujące przepisy w tym zakresie. Taktyka działań na wysokości w zakresie podstawowym	2	-	2
2.	Sprzęt pożarniczy i środki techniczne do ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym	1	1	2
3.	Węzły i stanowiska w ratownictwie wysokościowym	1	2	3
4.	Techniki dotarcia do miejsca zdarzenia / uszkodzonego oraz asekuracja i autoasekuracja podczas działań na wysokości. Zjazd w sytuacji awaryjnej w technice jednej liny	1	6	7
5.	Techniki ratownicze i ewakuacyjne	1	9	10
RAZEM:		6	18	24

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem

III. TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w ksrq. Zakres działań podstawowych i obowiązujące przepisy w tym zakresie. Taktyka działań na wysokości w zakresie podstawowym – 2T

Materiał nauczania:

Przepisy regulujące organizację ratownictwa wysokościowego w ksrq. Program szkolenia w zakresie ratownictwa wysokościowego w ksrq - zakres podstawowy oraz innymi programami szkolenia z czynności ratowniczych zatwierdzone przez Komendanta Głównego PSP. Zasady współdziałania w zakresie ratownictwa wysokościowego pomiędzy podmiotami ksrq oraz współpracy z podmiotami współpracującymi z ksrq. Taktyka działań w zakresie ratownictwa wysokościowego. Zasady BHP podczas działań ratownictwa wysokościowego.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić przepisy regulujące organizację ratownictwa wysokościowego w ksrq,
- wymienić inne programy szkolenia z czynności ratowniczych zatwierdzone przez Komendanta Głównego PSP,
- omówić zakres zadań realizowanych w ramach ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym,
- omówić zasady współdziałania w zakresie ratownictwa wysokościowego,
- omówić taktykę działań ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym,
- omówić zasady dysponowania i współdziałania ze Specjalistycznymi Grupami Ratownictwa Wysokościowego,
- omówić zasady BHP podczas działań ratownictwa wysokościowego – zakres podstawowy.

2. Sprzęt pożarniczy i środki techniczne do ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym – 1T, 1P

Materiał nauczania:

Sprzęt pożarniczy wykorzystywany w działaniach ratownictwa wysokościowego na poziomie podstawowym – drabiny przystawne i mechaniczne, podnośniki hydrauliczne. Środki techniczne do ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym – szelki bezpieczeństwa z pasem biodrowym, karabinki, liny, taśmy, bloczki podwójne, bloczki pojedyncze, przyrząd zjazdowy z automatyczną blokadą, lonża regulowana, trójkąt ewakuacyjny, trójnóg, osłona na linę, osłona na krawędź, kask, latarka czołowa, rękawiczki, radiostacja z gruszką, worek na sprzęt i linę.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić sprzęt specjalistyczny wykorzystany w ratownictwie wysokościowym – zakres podstawowy oraz podać jego parametry techniczne,
- omówić zasady użytkowania, kontroli i magazynowania środków technicznych ratownictwa wysokościowego – zakres podstawowy,
- omówić zastosowanie sprzętu pożarniczego przy działaniach ratownictwa wysokościowego,
- dobrać sprzęt pożarniczy przydatny do działań ratownictwa wysokościowego,
- przygotować, dopasować i założyć szelki bezpieczeństwa z pasem biodrowym,
- przygotować, założyć trójkąt ewakuacyjny,
- przygotować, założyć kask,
- przygotować, użyć przyrząd z automatyczną blokadą,
- przygotować, użyć bloczki,
- przygotować, użyć karabinki,
- przygotować, użyć taśmy,
- przygotować, użyć linę,
- przygotować, użyć osłonę na linę i osłonę na krawędź,
- omówić zalety i ograniczenia ubrania specjalnego podczas działań ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym,
- wykonać bieżącą kontrolę sprzętu do ratownictwa wysokościowego – zakres podstawowy.

3. Węzły i stanowiska w ratownictwie wysokościowym – 1T, 2P

Materiał nauczania:

Sposoby wiązania węzłów. Dobór węzłów. Dobór punktów mocowania na Bezwzględnie Pewnym Punkcie Mocowania (BPPM) podczas budowania stanowisk. Rodzaje i budowa stanowisk. Węzły stosowane w ratownictwie wysokościowym – zakres podstawowy:

- kluczka – na linie
- ósemka,
- półwyblinka + flagowy (jako węzeł zabezpieczający półwyblinka),
- kluczka – do skracania taśmy,
- skrajny tatrzański + połówka zderzaka (jako zabezpieczenie skrajnego).

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić węzły stosowanych w ratownictwie wysokościowym – zakres podstawowy,
- dobrać węzły w zależności od potrzeby i zastosowania,
- wiązać prawidłowo węzły,
- wpiąć i obsłużyć półwyblinkę i flagowy na karabinku mocowanym w uprząż,
- wpiąć i obsłużyć półwyblinkę i flagowy na karabinku mocowanym w stanowisko,
- dobrać odpowiednie punkty mocowania do budowy stanowisk,
- zbudować stanowiska z liny, z taśmy,
- skrócić taśmę,
- połączyć dwie taśmy,
- ukierunkować punkt centralny stanowiska na bazie dwóch BPPM,
- zabezpieczyć liny i taśmy przed uszkodzeniem.

Uwagi do realizacji tematu:

Realizując zajęcia z zakresu nauki węzłów należy:

- ćwiczenia przeprowadzić dla całej grupy szkoleniowej, zaczynając od worowania liny i przygotowania liny do działań, tj. zawiązania na końcach ósemek,
- ćwiczenia prowadzić w przygotowanym miejscu, gdzie jest zamocowany karabinek imitujący punkt centralny stanowiska (każdy uczestnik ma swoje stanowisko do ćwiczeń),
- karabinek imitujący punkt centralny stanowiska powinien być założony na punkt, który może być obciążony (nauka blokowania półwyblinki, opuszczanie za pomocą półwyblinka / opuszczanie za pomocą przyrzędu do opuszczania),
- w dalszej części zajęć ćwiczenia prowadzić w zespołach 2 osobowych.

Realizując zajęcia z zakresu rodzajów i budowy stanowisk należy ćwiczyć:

- założenie liny na Bezwzględnie Pewnym Punkcie Mocowania (BPPM) i połączeniu jej ósemkami spinając karabinkiem - stanowisko z punktem centralnym,
- założenie liny na Bezwzględnie Pewnym Punkcie Mocowania (BPPM) i połączeniu jej ósemkami spinając karabinkiem – ósemka na rozrywanie,
- zabezpieczenie liny i taśmy przed uszkodzeniem (np. poprzez założenie osłon).

Do budowy stanowisk należy wykorzystać konstrukcje budowlane, obiekty naturalne, podnośnik hydrauliczny lub drabinę.

4. Techniki dotarcia do miejsca zdarzenia/poszkodowanego oraz asekuracja i autoasekuracja podczas działań na wysokości. Zjazd w sytuacji awaryjnej w technice jednej liny – 1T, 6P

Materiał nauczania:

Asekuracja poruszającego się po powierzchniach pochyłych. Zjazd z asekuracją prowadzoną z góry. Poruszanie się i asekuracja ratownika podczas działań na wysokości. Autoasekuracja podczas działań na wysokości. Zjazd w sytuacji awaryjnej w technice jednej liny.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić zasady prowadzenia asekuracji i autoasekuracji,
- wykonać zjazd po linie z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego,
- wykonać zjazd po linie z wykorzystaniem półwyblinki,
- poprowadzić asekurację ratownika poruszającego się w terenie eksponowanym z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego,
- poprowadzić asekurację ratownika poruszającego się w terenie eksponowanym z wykorzystaniem półwyblinki,
- wykonać autoasekurację w terenie eksponowanym poprzez dopięcie do stanowiska lonża,
- wykonać autoasekurację w terenie eksponowanym poprzez dopięcie przyrządu do liny,
- wykonać autoasekurację w terenie eksponowanym poprzez dopięcie do dwóch lin (stanowiska do wpięcia lin oddalone od siebie),
- wykonać zjazd w sytuacji awaryjnej w technice jednej liny z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego i z wykorzystaniem półwyblinki.

Uwagi do realizacji tematu:

Zjazd i opuszczanie należy realizować w technice dwóch lin z asekuracją liną ze stanowiska. Zajęcia z asekuracji ratownika poruszającego się w terenie eksponowany należy realizować na dachu, przy użyciu drabiny mechanicznej lub podnośnika lub innego stanowiska (ratownik asekurujący znajduje się nad ratownikiem poruszającym się po dachu). Asekurację należy prowadzić w taki sposób, aby wyeliminować wystąpienie swobodnego spadania lub wahadła. Zjazd w sytuacji awaryjnej w technice jednej liny z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego i półwyblinki należy realizować z wysokości nie mniejszej niż 10 m z asekuracją poprzez trzymanie liny na dole.

5. Techniki ratownicze i ewakuacyjne – 1T, 9P

Materiał nauczania:

Techniki opuszczania ratownika oraz poszkodowanego z wykorzystaniem: przyrządu zjazdowego; półwyblinki. Techniki wyciągania ratownika oraz poszkodowanego z wykorzystaniem: ruchomego bloczka 2:1; wielokrążka 4:1. Zastosowanie trójnogu oraz sprzętu pożarniczego. Techniki sprowadzania poszkodowanych po drabinach. Zabezpieczenie liny przed uszkodzeniem.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić i omówić techniki opuszczania ratownika oraz poszkodowanego,
- przygotować sprzęt do zabezpieczenia strażaka podczas działań w studni,
- zbudować układ do opuszczania z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego,
- zbudować układ do opuszczania z wykorzystaniem półwyblinki,
- wymienić i omówić techniki wyciągania ratownika oraz poszkodowanego,
- zbudować układ wyciągowy z wykorzystaniem ruchomego bloczka 2:1,
- zbudować układ wyciągowy z wykorzystaniem wielokrążka 4:1,
- sprawić trójnog ratowniczy,
- sprawić sprzęt pożarniczy wykorzystywany w ratownictwie wysokościowym – zakres podstawowy*,
- opuścić ratownika/poszkodowanego z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego,
- opuścić ratownika/poszkodowanego z wykorzystaniem półwyblinka,
- asekurować ratownika/poszkodowanego z wykorzystaniem półwyblinka,
- wyciągnąć ratownika/osobę poszkodowaną z wykorzystaniem wielokrążka 4:1,
- wyciągnąć ratownika/osobę poszkodowaną z wykorzystaniem wielokrążka 2:1,
- asekurować osobę poszkodowaną, ratownika podczas schodzenia po drabinie,
- zastosować bloczek kierunkowy w celu likwidacji tarcia,
- zastosować osłony w celu ochrony liny.

Uwagi do realizacji tematu:

Wszystkie układy wyciągowe i do opuszczania należy stosować w technice dwóch lin z asekuracją liną ze stanowiska.

Podczas zajęć z wykorzystaniem trójnogów ratowniczych należy zwrócić uwagę na wysokość punktu mocowania oraz stabilne rozstawienie trójnogu. Należy przedstawić możliwość zastąpienia trójnogu, w przypadku jego braku, innym sprzętem pożarniczym. Zabezpieczenie podczas schodzenia po drabinie realizujemy poprzez asekurację „z ciała” na górze oraz na wędkę (lina przełożona pomiędzy szczeblami drabiny).

** sprawianie sprzętu pożarniczego wykorzystywanego w ratownictwie wysokościowym należy realizować w formie pokazu. Realizacja tego tematu uzależniona jest od posiadanej sprzętu i możliwości technicznych.*

IV. LITERATURA

1. „Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym” – wrzesień 2020 r.
2. Instrukcje obsługi sprzętu.
3. Materiały szkoleniowe na stronie Komendy Głównej PSP – „Baza wiedzy”.

V. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

.....
(pieczęć jednostki delegującej)

KARTA SKIEROWANIA

Jednostka delegująca

Nazwa

Adres

Tel./Fax

Kieruję Pana/ Panią.....

(stopień, imię i nazwisko)

Nr identyfikacyjny/ewidencyjny PSP*

na szkolenie doskonalące z ratownictwa wysokościowego realizowanego przez ksrg w zakresie podstawowym

realizowane w dniach W

Oświadczam, że kierowany/-a posiada:

- kwalfikacje ratownika, aktualne na czas trwania szkolenia, zgodne z wymaganiami określonymi w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym,
- kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, aktualne na czas trwania szkolenia,
- posiada ubiór umożliwiający realizację szkolenia, w tym rękawice do działań technikami linowymi,

oraz

w przypadku strażaka PSP – kierowany/-a:

- nie posiada przeciwwskazań do pełnienia służby na stanowiskach bezpośrednio związanych z działaniami ratowniczymi,
- posiada orzeczenie komisji lekarskiej lub zaświadczenie lekarskie potwierdzające okresowe badanie lekarskie, aktualne na czas trwania szkolenia,
- ukończył/-a co najmniej szkolenie podstawowe w zawodzie strażak lub równorzędne.

w przypadku strażaka ratownika OSP – kierowany/-a posiada:

- zaświadczenie ukończenia szkolenia podstawowego strażaków ratowników OSP,
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające możliwość udziału w działaniach ratowniczych,
- ważne ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis przełożonego uprawnionego do mianowania)**

W przypadku strażaków ratowników OSP:

* - należy podać datę i miejsce urodzenia

** - lub imię, nazwisko i pieczęć przedstawiciela Urzędu Gminy albo Naczelnika OSP.

Załącznik nr 2

Indywidualna karta realizacji szkolenia – minimalny zakres zadań praktycznych podczas „Szkolenia doskonalącego z ratownictwa wysokościowego realizowanego przez ksrg w zakresie podstawowym”

.....
(stopień, imię i nazwisko słuchacza)
jednostka)

.....
(stopień, imię i nazwisko prowadzącego zajęcia;

Lp.	Rodzaj zadania	Minimalna liczba powtórzeń	Forma realizacji	Zaliczenie (podpis prowadzącego zajęcia)
Węzły				
1.	Ósemka	10 razy	Przećwiczył	
2.	Półwyblinka	10 razy	Przećwiczył	
3.	Półwyblinka + flagowy	6 razy	Przećwiczył	
4.	Kluczka (taśma)	6 razy	Przećwiczył	
5.	Skrajny tatrzański + połówka zderzaka	4 razy	Przećwiczył	
Stanowiska				
6.	Na BPPM z użyciem pętli z taśmy - na pół	12 razy	Przećwiczył	
7.	Na BPPM z użyciem pętli z taśmy - na krawat	12 razy	Przećwiczył	
8.	Na BPPM z użyciem pętli z taśmy - owinięcie na elemencie	12 razy	Przećwiczył	
9.	Na BPPM z użyciem pętli z taśmy - skrócenie taśmy	12 razy	Przećwiczył	
10.	Na BPPM z użyciem liny - połączenie ósemek	8 razy	Przećwiczył	
11.	Na BPPM z użyciem liny - połączenie ósemek	8 razy	Przećwiczył	
12.	Zabezpieczenie liny przed przetarciem	2 razy	Przećwiczył	
Przygotowanie sprzętu				
13.	Ubranie uprząży	6 razy	Przećwiczył	
14.	Wpięcie przyrządu zjazdowego do liny + obsługa	12 razy	Przećwiczył	
15.	Wpięcie półwyblinki do karabinka, blokada + obsługa	8 razy	Przećwiczył	
16.	Przygotowanie worka z liną do działań	6 razy	Przećwiczył	
Auto-asekuracja i asekuracja				
17.	Autoasekuracja poprzez wpięcie przyrządu do liny	4 razy	Przećwiczył	
18.	Autoasekuracja poprzez wpięcie lonży do stanowiska	4 razy	Przećwiczył	
19.	Asekuracja za pomocą przyrządu zjazdowego	2 razy	Przećwiczył	
20.	Asekuracja za pomocą półwyblinki	2 razy	Przećwiczył	
21.	Autoasekuracja w koszu SCH/SD	1 raz	Zapoznał się	
22.	Asekuracja z kosza SCH/SD przy pomocy przyrządu zjazdowego	1 raz	Zapoznał się	
Techniki dotarcia do uszkodzonego				
23.	Opuszczanie/asekuracja: przyrząd/półwyblinka	3 razy	Przećwiczył	
24.	Opuszczanie/asekuracja: przyrząd/przyrząd	3 razy	Przećwiczył	

25.	Opuszczanie/asekuracja: półwyblinka/półwyblinka	3 razy	Przećwiczył	
Techniki ratownicze				
26.	Zbudować układ 2:1	2 razy	Przećwiczył	
27.	Obsłużyć układu 2:1	2 razy	Przećwiczył	
Techniki asekuracji osób ewakuowanych przy pomocy drabiny przystawnej				
28.	Sprawienie drabiny 10 m	2 razy	Przećwiczył	
29.	Asekuracja prowadzona z dołu (ewakuowany chodzący)	1 raz	Przećwiczył	
30.	Asekuracja prowadzona z góry (ewakuowany chodzący)	1 raz	Przećwiczył	
Technika ewakuacji – wykorzystanie drabiny jako stanowisko				
31.	Budowa stanowiska na bocznicach drabiny	1 raz	Przećwiczył	
32.	Opuszczanie – przyrząd zjazdowy	1 raz	Przećwiczył	
33.	Opuszczanie – układ 2:1	1 raz	Przećwiczył	
Techniki dotarcia – zjazd				
34.	Zjazd – przyrząd zjazdowy	4 razy	Przećwiczył	
Działania w studni przygotowanie				
35.	Sprawienie trójnogu	2 razy	Przećwiczył	
36.	Zbudowanie układ 4:1	2 razy	Przećwiczył	
37.	Przygotowanie aparatu	1 raz	Przećwiczył	
38.	Przygotowanie ratownika	1 raz	Przećwiczył	
Działania w studni – akcja				
39.	Pełnienie funkcji – dowódcy akcji	1 raz	Przećwiczył	
40.	Pełnienie funkcji – ratownika w studni	1 raz	Przećwiczył	
41.	Pełnienie funkcji – ratownika opuszczającego	1 raz	Przećwiczył	
42.	Pełnienie funkcji – ratownika wyciągającego	1 raz	Przećwiczył	
43.	Pełnienie funkcji – ratownika asekurującego	1 raz	Przećwiczył	
44.	Pełnienie funkcji – ratownika asekurującego trójnog	1 raz	Przećwiczył	
Zjazd interwencyjny				
45.	Zjazd w technice 1 liny – przyrząd zjazdowy	1 raz	Przećwiczył	
46.	Zjazd w technice 1 liny – półwyblinka	1 raz	Przećwiczył	

.....
*(pieczęć i podpis
kierownika jednostki organizacyjnej,
w której prowadzone było szkolenie)*

.....
(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Nr identyfikacyjny/ewidencyjny PSP*

ukończył ...

**szkolenie doskonalące
z ratownictwa wysokościowego realizowanego przez kserg
w zakresie podstawowym**

przeprowadzone w

w okresie od r. do r.

według programu z dnia

zatwierdzonego przez

.....

....., dniar.
(miejscowość)

Nr.....

ORGANIZATOR

.....
(pieczęć, podpis)

* - w przypadku strażaków ratowników OSP należy podać datę i miejsce urodzenia

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w ksrg. Zakres działań podstawowych i obowiązujące przepisy w tym zakresie. Taktyka działań w ratownictwie wysokościowym zakres podstawowy	2	-	2
2.	Sprzęt pożarniczy i środki techniczne do ratownictwa wysokościowego w zakresie podstawowym	1	1	2
3.	Węzły i stanowiska w ratownictwie wysokościowym	1	2	3
4.	Techniki dotarcia do miejsca zdarzenia/ uszkodzonego oraz asekuracja i autoasekuracja w terenie eksponowanym. Zjazd w sytuacji awaryjnej w technice jednej liny	1	6	7
5.	Techniki ratownicze i ewakuacyjne	1	9	10
RAZEM:		6	18	24

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem

**Wykaz sprzętu niezbędnego do realizacji
„Szkolenia doskonalącego z ratownictwa wysokościowego realizowanego przez ksrg
w zakresie podstawowym”
na każdą 6 osobową grupę szkoleniową**

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba
1.	Worek typu „jaskiniowego” na sprzęt	2 szt.
2.	Worek typu „jaskiniowego” na linę	6 szt.
3.	Lina półstatyczna 50 m	2 szt.
4.	Lina półstatyczna 25m	4 szt.
5.	Taśma szyta min. długość 150 cm	20 szt.
6.	Karabinek stalowy z zabezpieczeniem	30 szt.
7.	Bloczek ratowniczy podwójny	4 szt.
8.	Bloczek pojedynczy	2 szt.
9.	Szelki bezpieczeństwa z pasem biodrowym z punktem „A” z przodu i z tyłu	6 szt.
10.	Przyrząd zjazdowy z automatyczną blokadą	6 szt.
11.	Lonża regulowana	6 szt.
12.	Uprząż ewakuacyjna (trójkąt ewakuacyjny)	2 szt.
13.	Trójnóg ratowniczy	1 szt.
14.	Ostony na linę	6 szt.
15.	Ostona na krawędź	2 szt.
16.	Kask	6 szt.
17.	Latarka czołowa dużej mocy do założenia/mocowania na kas	6 szt.
18.	Radiotelefon nasobny z wyposażeniem dla ratownika (mikrofonogłośnik)	3 komplety
19.	Detektor wielogazowy	1 szt.

Szczegółowe parametry sprzętu określają „Zasady organizacji ratownictwa wysokościowego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym”.

Sprzęt z zakresu podstawkowego ratownictwa wysokościowego może być wykorzystywany do uzupełnienia zestawów ratownictwa wysokościowego w innych czynnościach ratowniczych (wg programów zatwierdzonych przez Komendanta Głównego PSP).

Przykładowy plan organizacji zajęć praktycznych*

L.p.	Nazwa ćwiczenia	Obiekt	Liczba osób jednocześnie ćwiczących	Szczegółowy materiał nauczania	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Węzły i stanowiska	Dowolny obiekt - miejsce ćwiczenia powinno umożliwić słuchaczom przećwiczenie budowy stanowisk na typowych BPPM tj.: płot, drzewo, odpowiednie elementy kratownicy, samochodu ciężarowego, w koszu drabiny lub podnośnika hydraulicznego, odpowiednio dobrany komin i inne). Zaleca się, aby zbudowane stanowisko można było obciążać.	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Założenie i dopasowanie uprząży i kasku. 2. Noszenie sprzętu i jego dopinanie do uprząży. 3. Kontrola liny i pozostałego sprzętu. 4. Klarowanie i worowania liny. 5. Przygotowanie worka z liną do działań. 6. Wiązanie węzłów: kluczka, ósemka, półwyblinka, flagowy jako zabezpieczenie półwyblinka, kluczka do skracania taśmy. 7. Skrajny tatrzański + połówka zderzaka – tylko forma pokazu. 8. Zakładanie półwyblinka na karabinku HMS i zabezpieczenie go flagowym w stanowisku. 9. Ćwiczenie w parach prowadzenia asekuracji za pomocą półwyblinka oraz jej blokowanie flagowym. Jeden kursant obsługuje półwyblinkę drugi obciąża linę na jej końcu (wpięty do ósemki). 10. Przełożenie liny wokół BPPM zawiązaniu ósemek i spięcie karabinkiem – punkt centralny. 11. Przełożenie liny wokół BPPM zawiązaniu ósemek i spięcie karabinkiem – ósemka na rozrywanie. 12. Założenie taśmy i spięcie karabinkiem na BPPM, poprzez owinięcie taśmą elementu, założenie taśmy na krawat. 13. Zabezpieczenie liny/taśmy przed uszkodzeniem (osłona, mata). 14. Ukierunkowanie stanowiska z wykorzystaniem dwóch punktów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaczynamy od przygotowania uprząży do działań. Pokaz jak zakładać ją podczas dojazdu do działań. 2. Kładziemy nacisk na przygotowanie worka z liną przez cały czas szkolenia. 3. Wiązanie węzłów zaczynamy nauczać od nauki: bez rękawic stopniując trudność zakładając rękawice. 4. Każdego dnia szkolenia rozpoczynać zajęcia poprzez przećwiczenie wiązania węzłów i budowy stanowisk. 5. Kładziemy nacisk na zakręcanie karabinów oraz ich sprawdzenie poprzez ściśnięcie zamka. 6. Założenie taśmy przy budowie stanowiska należy przećwiczyć: przez przełożenie wokół punktu, założenie w formie pętli zaciskowej (tzw. „krawat”), oraz z okręceniem taśmy wokół punktu. 7. Dopuszcza się dopięcie przyrządu/ półwyblinka bezpośrednio w karabinek centralny stanowiska.
2	Poruszanie się po dachu.	dach płaski lub o niewielkim pochyleniu	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Autoasekuracja poprzez wpięcie się do liny przyrządem zjazdowym. 	W ćwiczeniu należy pokazać sposób na ograniczenie pola pracy strażaka.

				2. Wykonać autoasekurację poprzez dopięcie do dwóch lin (stanowiska do wpięcia lin oddalone od siebie).	Wpięcie do liny powinno zapobiegać przekroczeniu krawędzi dachu i tym samym upadku z wysokości. Strażak na dachu pochyłym powinien być tak wpięty do liny, aby podczas jego pracy lina była stale lekko napięta.
3	Asekuracja poruszającego się po powierzchniach pochyłych.	dach i urządzenie SD/SH (Zaleca się, aby dach był pochyły, a ustawienie kosza SD/SH zapewniało widoczność pomiędzy asekurowanym a asekurującym).	Instruktor i uczestnik szkolenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asekuracja z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego przy poruszaniu się ratownika w dół. 2. Asekuracja z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego przy poruszaniu się ratownika w górę. 3. Autoasekuracja poprzez wpięcie się do elementu konstrukcji łonżą. 	Ćwiczenia należy przeprowadzić w formie pokazu. Asekuracja powinna być prowadzona w taki sposób, aby w przypadku utraty równowagi przez asekurowanego strażaka lina przejęła od razu jego ciężar – co zapobiegnie upadkowi. Z drugiej strony asekuracja powinna dawać temu strażakowi pewną swobodę ruchów w poruszaniu się i wykonywaniu zadań. W przypadku utraty równowagi lina nie ma kontaktu z krawędzią. Do asekuracji wykorzystujemy przyrząd zjazdowy. W przypadku asekuracji na dachu płaskim kosz SH/SD powinien znajdować się w miarę możliwości nad ratownikiem pracującym na dachu.
4	Asekuracja osoby ewakuowanej z okna do kosza SD / SH.	wspinalnia lub okno przygotowane w innej budowli oraz SD lub SH	w zależności od możliwości podnośnika	1. Asekuracja osoby poszkodowanej poprzez asekurację ze stanowiska w koszu SCH/SCD z wykorzystaniem półwyblinki.	Ćwiczenia należy przeprowadzić w formie pokazu. Jeden ze strażaków pozoruje osobę ewakuowaną. Drugi z kosza drabiny wchodzi do pomieszczenia przez okno – z asekuracją. Trzeci prowadzi asekurację z kosza. Osoba ewakuowana wchodzi z pomieszczenia przez okno do kosza z asekuracją – wcześniej ubrana w trójkąt ewakuacyjny lub z założoną pętlą zaciskającą się z końca liny lub z taśmy.

5	Asekuracja osoby schodzącej/ ewakuowanej po drabinie przystawnej z okna/dachu.	wspinalnia lub okno przygotowane w innej budowli oraz drabina przystawna 10 m z podporami	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asekuracja osoby poszkodowanej podczas schodzenia po drabinie przystawnej poprzez asekurację z góry. 2. Asekuracja osoby poszkodowanej podczas schodzenia/ewakuowania po drabinie przystawnej na wędkę (lina przełożona pomiędzy szczeblami drabiny nad poszkodowanym). 3. Ewakuacja osoby z dachu – drabina służy jako stanowisko. 	Jeden ze strażaków pozoruje osobę ewakuowaną. Drugi prowadzi asekurację. Pozostali zabezpieczają drabinę. Ewakuacja z dachu – strażacy stosują ograniczenie pola pracy, wypychają drabinę poza krawędź Instruktor uczestniczy w ćwiczeniu np. jako pozorant, ewakuacja odbywa się w technice jednej liny.
6	Asekuracja poruszającego się w pionie.	wspinalnia lub inny odpowiedni obiekt ćwiczebny (W celu sprawnego przeprowadzenia ćwiczenia zaleca się, aby realizować je na pionowej drabinie lub konstrukcji kratownicowej łatwej do poruszania się przy wchodzeniu i schodzeniu. Zaleca się, aby stanowisko znajdowało się w linii kierunku asekuracji, a asekurowający miał dogodnie miejsce do asekuracji w pozycji stojącej).	2/1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asekuracja z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego przy poruszaniu się ratownika w dół. 2. Asekuracja z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego przy poruszaniu się ratownika w górę. 3. Asekuracja z wykorzystaniem półwyblinki przy poruszaniu się ratownika w dół. 4. Asekuracja z wykorzystaniem półwyblinki przy poruszaniu się ratownika w górę. 5. Autoasekuracja poprzez bezpośrednie wpięcie w punkt centralny stanowiska: lonżą. 	Asekuracja powinna być prowadzona w taki sposób, aby w przypadku utraty równowagi przez asekurowanego strażaka lina przejęła od razu jego ciężar – co zapobiegnie upadkowi. Z drugiej strony asekuracja powinna dawać temu strażakowi pewną swobodę ruchów w poruszaniu się i wykonywaniu zadań.
7	Opuszczanie i asekuracja.	wspinalnia lub inny odpowiedni obiekt ćwiczebny	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opuszczanie ratownika z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego. 2. Asekuracja z wykorzystaniem półwyblinką przy opuszczaniu ratownika. 3. Asekuracja z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego przy opuszczaniu ratownika. 	Podczas opuszczania należy przeciwyczyć blokowanie i odblokowanie przyrządu.
8	Zjazd oraz poruszanie się z asekuracją.	wspinalnia lub inny odpowiedni obiekt ćwiczebny	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zjazd z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego. 2. Asekuracja z wykorzystaniem półwyblinki przy poruszaniu się ratownika w dół. 	Podczas zjazdu oraz schodzenia po stromym należy przeciwyczyć blokowanie i odblokowanie przyrządu oraz zabezpieczenie półwyblinkii węzłem flagowym zarówno w zjeździe, jak i na stanowisku – podczas asekuracji.

9	Opuszczenie, wyciąganie z zastosowaniem ruchomego bloczek (2:1) z asekuracją.	wspinalnia lub inny odpowiedni obiekt ćwiczebny	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie założenia do wykonania ćwiczenia. 2. Budowa stanowisk. 3. Opuszczanie układem ruchomego bloczka. 4. Asekuracja z wykorzystaniem półwyblinki/przyrządu zjazdowego przy opuszczaniu ratownika. 5. Założenie i dopasowanie trójkąta ewakuacyjnego. 6. Wyciąganie jednej osoby układem ruchomego bloczka 2:1 z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego z automatyczną blokadą. 7. Asekuracja z wykorzystaniem półwyblinki/przyrządu zjazdowego przy wyciąganiu ratownika. 	Ćwiczenie należy przeprowadzić w formie założenia taktycznego. Ćwiczenia opuszczania/wyciągania realizować przez krawędź np. okno wspinalni i barierki/ w wolnej przestrzeni starając się, aby nie było tarcia. W przypadku wystąpienia tarcia należy wykorzystać bloczek i osłony liny. Zwracać uwagę na ergonomię działań.
10	Studnia - ćwiczenie 1.	studnia - studnia ćwiczebna, studzienka kanalizacyjna, kanał rewizyjny lub inny odpowiednio przygotowany obiekt – nad którymi można bezpiecznie sprawić trójnóg i przeprowadzić pokaz. Niezalecany kanał samochodowy.	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie – niezbędny sprzęt. 2. Przygotowanie strażaka opuszczanego do studni (ubiór, uprzęż). 3. Przygotować sprzęt do zabezpieczenia strażaka opuszczanego do studni (kask + oświetlenie, radiotelefon z gruszką, detektor wielogazowy). 4. Przygotowanie aparatu oddechowego do działań w studni. 5. Sprawienie trójnogu. 6. Budowa układ wyciągowego 4:1, obsługa. 7. Przygotowanie lonża dla ratownika. 8. Przygotowanie lonża dla uszkodzonego. 9. Założenie i dopasowanie trójkąta ewakuacyjnego. 10. Założenie taśmy na nadgarstki – uszkodzony. 11. Wyciąganie ratownika z uszkodzonym układem 4:1. 12. Asekuracja z wykorzystaniem półwyblinki przy opuszczaniu /wyciąganiu ratownika. 	Ćwiczenie należy realizować w formie instruktarza z pokazem zwracając uwagę na: <ol style="list-style-type: none"> 1. specyfikę działań ratowniczych w studni – rozpoznanie, taktyka 2. podział zadań podczas akcji w studni 3. zakres pracy wokół trójnogu - pola pracy. 4. Pokazać sposób transportowania zbudowanego układu 4:1 w worze.
11	Studnia - ćwiczenie 2.	studnia - studnia ćwiczebna, studzienka kanalizacyjna, kanał rewizyjny lub inny odpowiednio przygotowany obiekt – nad którymi można bezpiecznie sprawić trójnóg i przeprowadzić ćwiczenie.	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podział zadań podczas akcji w studni. 2. Rozpoznanie. 3. Sprawienie trójnogu. 4. Opuszczanie układem 4:1. 5. Założenie i dopasowanie trójkąta ewakuacyjnego. 6. Wyciąganie ratownika z uszkodzonym układem 4:1 7. Asekuracja z wykorzystaniem półwyblinki przy 	Ćwiczenie należy przeprowadzić w formie założenia taktycznego: w przypadku grupy 12 osobowej jedna wykonuje ćwiczenia a druga obserwuje, jeden ze strażaków pełni funkcje dowódcy a inny osobę ewakuowaną w studni. Należy zapewnić w miarę

				opuszczaniu /wyciąganiu ratownika. 8. Przekazanie uszkodzonego. 9. Omówienie przeprowadzenia akcji w studni.	możliwości pozoracji z wykorzystaniem sprzętu ODO i środków łączności.
12	Studnia - ćwiczenie 3.	teren płaski	6	1. Zbudowanie stanowiska. 2. Opuszczanie/wyciągnięcie układem 4:1.	Ćwiczenie należy realizować w formie instruktarzu z pokazem zwracając uwagę na poszczególne elementy sprawiana sprzętu pożarniczego mogące być wykorzystane w przypadku braku trójnożu ratowniczego bądź w nietypowych sytuacjach
13	Zjazd interwencyjny w technice jednej liny.	wspinalnia lub inny podobny obiekt ćwiczebny	6	1. Zjazd w technice jednej liny z wykorzystaniem przyrządu zjazdowego. 2. Zjazd w technice jednej liny z wykorzystaniem półwyblinki.	Zjazd interwencyjny w technice jednej liny wykorzystaniem przyrządu zjazdowego lub półwyblinki należy realizować z asekuracją przez trzymanie liny na dole, z wysokości nie mniejszej niż 10m nad ziemią. Podczas realizacji tego ćwiczenia należy szczególnie zwrócić uwagę na wyeliminowanie możliwości uszkodzenia liny.

Podczas ww. ćwiczeń asekuracja musi opierać się na asekuracji górnej oraz autoasekuracji prowadzonych tak, aby nie mogło dojść w żadnym wypadku do upadku z wysokości, lotu, wahadła i uderzenia siłą dynamiczną w układzie asekuracyjnym.

**/ Powyższy plan odnosi się do grupy 6 -ciu strażaków/1instruktora lub 12 -stu strażaków/2 instruktorów biorących udział w ćwiczeniach. Modelowanie organizacji i przebiegu zajęć będzie zależało również m.in. od rodzaju dostępnych obiektów szkoleniowych, możliwości prowadzenia nadzoru przez instruktora. Jest więc np. możliwe, że w ćwiczeniu 2,3 będą jednocześnie ćwiczyły 2 pary strażaków w 2 różnych oknach na tej samej kondygnacji wspinalni – z nadzorem jednego instruktora. Należy zawsze kierować się bezpieczeństwem. Przyczynia się do tego również wystarczająca liczba wymaganego sprzętu. Dopuszcza się w miarę przyswajania umiejętności praktycznych łączenie ćwiczeń np.: opuszczenie ratownika, wyciągnięcie ratownika. Przy ćwiczeniach w formie założenia taktycznego zaleca się, aby pierwsze akcje poprowadził instruktor.*